

Mall för arbetsplan

ANVISNING FÖR UPPGÖRANDE AV ARBETSPLAN I BARNOMSORGEN, FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN

Dnr: ÅLR 2022/2951

Datum: 12.4.2022

Utbildnings- och kulturavdelningen

Innehåll

Förord.....	2
Inledning.....	2
1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund.....	2
1.1 Målsättningar för verksamhetsåret	3
2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster	3
2.1 Barnantal och avdelningar.....	3
2.2 Ledning och personal	3
2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider	4
3 Jämlikhet och jämställdhet.....	4
4 Hållbar utveckling	5
5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande	5
6 Välbefinnande.....	6
7 Leken.....	6
8 Arbetssätt	7
9 Lärmiljö	7
10 Omsorg, kost och vila	8
10.1 Omsorg	8
10.2 Kost.....	8
10.3 Vila	9
11 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshemsverksamheten.....	9
12 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång.....	11
13 Samarbete med vårdnadshavare.....	12
14 Rutiner för övergångar och samarbete	13
15 Arbetet med utvärdering av verksamheten	13
16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning	14

Förord

Inledning

I enlighet 2 § del II i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem upp en arbetsplan som beskriver hur verksamheten ska genomföras. I arbetsplanen ska beskrivas hur verksamheten genomför barnomsorgens målsättning och enhetens ska precisera och tydliggöra de metoder enheten använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen och läroplanen. Skolföreståndaren ansvarar över att arbetsplanen sammanställs i samråd med personalen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. Arbetsplanen ska godkännas av kommunen.

1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund

Barnomsorgen bygger på uppfattningen om barndomens egenvärde. Varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i sin grupp. Barnets bästa ska komma i första hand, att barnet har rätt att må bra, få omvårdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras. Verksamheten ska vara inkluderande och ordnas i samarbete med vårdnadshavarna. Varje barn har rätt till lärande som kännetecknas av uppmuntrande respons och öppet bemötande. God omsorg är grunden för barnets välmående och lärande och är en viktig del i den dagliga verksamheten. Barnet ska bemötas utifrån sin egen identitet, sina egna förutsättningar, erfarenheter, upplevelser och tankar.

Det ligger i varje personals uppdrag att aktivt arbeta för att den gemensamma värdegrunden i verksamheten förverkligas. Alla som arbetar i verksamheten behöver reflektera över sin egen del som påverkare och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för barnomsorgen på Åland.

Vi vill ge barnen en trygg, lugn och trivsam miljö. De ska få en meningsfull fritid och vi ska stödja barnen att utveckla deras självkänsla, medkänsla, kreativitet och samspel med andra.

Vi för dagliga diskussioner med barnen och lär dem hur man är mot varandra. Vi visar respekt, hänsyn, omtanke och är trevliga mot varandra. Vi sätter upp tydliga trivselregler tillsammans med barnen.

1.1 Målsättningar för verksamhetsåret

Alla enheter ska inför varje nytt verksamhetsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i enhetens hela verksamhet under läsåret. Enhetens specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i enhetens interna utvärdering (t.ex. att utveckla det språkutvecklande arbetssättet för att främja barnens språkutveckling) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen) verksamheten.

Fritidshemmen kommer att arbeta efter det övergripande temat Välbefinnande som skolorna har för läsåret 22/23. Vi för diskussioner med barnen kring temat.

Vi deltar i kommunens övriga aktiviteter, Starka barn, After School och fritidssim.

Detta läsår vill vi göra fritidshemmen mer synliga för vårdnadshavare, genom att göra ett fritidshemsrum på skolans läroplattform. Där vi kommer kunna visa upp vår verksamhet med bilder och texter.

2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster

2.1 Barnantal och avdelningar

Fritidshemmet Skogsstjärnan, Rangsby skola har 15 barn inskrivna läsåret 2022/2023.

Fritidshemmet Trollskogen, Ödkarby skola har 12 barn inskrivna läsåret 2022/2023.

2.2 Ledning och personal

Rangsby skola	Ödkarby skola
Fritidshemsledare: Johanna Andersson johanna.andersson@saltvik.ax Telefon: 0457 31 35 384 Mail: eftis.rangsby@saltvik.ax Assistent: Gunilla Wahlsten Skolföreståndare: Isa Blomqvist-Fagerholm isa.blomqvist@saltvik.ax Tel: 018-489071, 040 7098362	Fritidshemsledare: Malin Karlsson malin.karlsson@saltvik.ax Telefon: 0457 3446 174 Mail: eftis.odkarby@saltvik.ax Skolföreståndare: Josef Fagerholm josef.fagerholm@saltvik.ax Tel. 018-489140, 0457 3749766

2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider

Fritidshemsverksamheten håller öppet alla skoldagar under läsåret samt erbjuder sommarfritids.

Fritidshemmet öppnar 1 vecka innan skolstart och håller öppet fram till midsommar.

Om behovet är väldigt litet sker ett samarbete med övriga aktörer inom barnomsorgen.

De fasta dagliga tiderna är:

Kl.12.30 (tisdagar 13.30) Samling

Kl.13.45 Mellanmål

Kl.16.00 Fruktstund

Kl.17.00 Fritidshemmet stänger

Alla på fritidshemmen deltar i Starka Barn och After School.

3 Jämlikhet och jämställdhet

Inom barnomsorgen ska personalen aktivt arbeta för att möjliggöra delaktighet för alla på lika villkor och alla barn ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnomsorgen ska främja förståelse för andra människor och stödja utvecklingen av empatisk förmåga. Barnet ska ges möjligheter att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av förväntningar baserade till exempel på kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person. Personalen ska skapa en atmosfär som värderar mångfald och förhålla sig professionellt, öppet och respektfullt också till mångfalden av familjer och familjers olika språk, kulturer, åskådningar och religioner, traditioner samt syn på fostran. Detta ger också goda förutsättningar för ett bra samarbete kring barnets vårdnadshavare.

Vi arbetar med att främja jämlikhet och jämställdhet genom att uppmärksammar våra egna och andra kulturers högtider genom pyssel, läsning, lekar och samtal.

Vi pratar om olikheter och alls lika värde samt diskuterar och ifrågasätter normer. Tillsammans strävar vi efter att "Alla ska få vara med" och att ingen ska känna sig ensam. Vi lär barnen att ta eget ansvar men också att kunna samarbeta med andra.

4 Hållbar utveckling

Barnomsorgen ska bidra till att bygga upp barnets positiva framtidstro och fästa uppmärksamhet vid vikten av en hållbar livsstil. Hållbarhet ska utifrån barnets utvecklingsnivå genomsyra hela barnomsorgens verksamhet. Barnet ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val som människor gör bidrar till eller hindrar en hållbar utveckling så att personalen vägleder barnet att tillägna sig hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

Vi håller efter och tar hand om miljön vi vistas i inomhus och utomhus för att bidra till en hållbar utveckling samt pratar tillsammans om återvinning och sopsortering. Vi återbrukar det vi kan i vårt kreativa skapande för att främja hållbarhet.

Vi diskuterar och uppmuntrar till varierad kost och rörelse samt vila som bidrar till vårt välmående.

5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande

Varje barn har rätt till delaktighet och inflytande och barnet i barnomsorgen ska ges möjlighet att påverka verksamhetsinnehållet utifrån sin mognadsgrad. Barnet ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla. Verksamheten inom barnomsorgen ska lägga grunden för förståelse av demokratibegreppet och förbereda barnet för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Detta förutsätter att man medvetet utvecklar arbetsätt och strukturer som främjar delaktighet.

Vi arbetar för att främja barnens delaktighet i verksamheten genom att börjar dagen på fritidshemmet med en samling då barnen i tur ordning får prata och vi får höra hur dagen varit samt om det allmänna måendet. Här ges även tillfälle att tillsammans diskutera olika önskemål för verksamheten.

Barnen involveras då vi tillsammans tar fram fritidshemmets gemensamma trivselregler som skall gynna allas välmående på fritidshemmet. Barnen får vara med och demokratiskt ta beslut om aktuella aktiviteter samt komma med önskemål kring inköp till verksamheten.

Vi skapar sedan något tillsammans som gör trivselreglerna synliga och så försöker vi i den mån det går att ta barnens intressen, synpunkter och önskningar i beaktande när vi planerar verksamheten.

6 Välbefinnande

I all barnomsorg ska barnets behov av lek, trygga människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan tillgodoses. Verksamheten i barnomsorgen ska fokusera på att stärka det positiva, ta tillvara barnets styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. På detta sätt stöds och utvecklas den psykiska hälsan och välbefinnandet hos både barn och vuxna i verksamheten. Att i verksamheten skapa strukturer som uppmuntrar till mod, mångfald och nytänkande skapar barn och vuxna som är trygga i sig själva och mår bra.

Barnomsorgens ska fokusera på att mångsidigt stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både barn och personal. Att stärka resiliens sker bland annat genom ett systematiskt arbete med att stärka relationskompetens och de socioemotionella färdigheterna. Barnet ska ges möjligheter till att utveckla sin medkänsla med andra och sin självmedkänsla. Ledord inom verksamheten är vänlighet och omtanke mot sig själv och andra, att skapa positiva relationer och skapa engagemang. Ett lösningsfokuserat förhållningssätt där personalen fokuserar på tidigare framgångar och det som fungerar, barnets styrkor, lösningar i samarbete med barnet och vårdnadshavarna samt de dolda resurser barnet har ger förutsättningar till att skapa trygga vuxna och barn.

Vi arbetar med barnens välbefinnande i fokus och vill stärka deras självkänsla, självförtroende och självständighet genom uppmuntran och samtal. Med ett lösningsfokuserat arbetssätt vill vi skapa goda relationer mellan barnen samt med oss vuxna och vi strävar tillsammans efter att barnen alltid ska känna sig välkomna och trygga.

7 Leken

Leken är av stor betydelse i fritidshemsverksamheten. Det finns flera typer av lekar, bland annat parallellekar, rollekar, regellekar och konstruktionslekar som alla har samband med barnets ålder och utvecklingssteg. Barnet i fritidshemmet är äldre än barn i övrig barnomsorg och kan därför befinna sig i lite olika utvecklingssteg jämfört med de yngre barnen inom barnomsorgen. Barnet inom fritidshemsverksamheten står ofta inför utmaningen att behärska regellekar. Att behärska exempelvis regellekar handlar också om en social utmaning för barnet och de sociala kompetenserna är väsentliga i regellekar. Barnet leker dock för att leka, inte för att lära, även om ett lärande sker genom leken. Genom leken har ändå barnet möjlighet att skapa de grundläggande förutsättningarna för att bli en kompetent och aktiv deltagare i samhället.

Verksamheten planeras så att den fria leken ges tillräckligt med tid, där barnens lekförmåga främjas. Barnen får möjlighet till lek på olika sätt under sin dag, med och utan personalens ledning. På Starka Barn och After School deltar barnen i ledda och regelstyrda lekar.

Såväl inomhus som utomhus har barnen möjlighet till lek i varierade miljöer. Vi håller uppsikt på distans samt ger barnen frihet under ansvar.

Vi låter barnen leka sina lekar med trygga vuxna nära som kan stödja och handleda barnen när konflikter uppstår samt hjälpa dem att se sin del i situationen. Tillsammans kan vi sätta tydliga regler så leken slipper brytas av missförstånd.

8 Arbetsätt

Fritidshemmet präglas av ett barncentrerat arbetsätt och fria arbetsformer. Verksamheten inom fritidshemmet handlar också om att leda barnets uppmärksamhet mot en utveckling inom de arbetsområden som fritidshemmet ska arbeta inom och skapa aktiviteter och förutsättningar för detta lärande. I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll. Fritidshemmet ska skapa en sådan verksamhet där det finns goda förutsättningar för barnen att vara verksamma och själva skapa kontakt med kamrater, välja ut och konstruera aktiviteter och handlingar. Barn skaffar sig kunskap och färdigheter genom att själva vara aktiva på egen hand och tillsammans med andra.

Vi erbjuder barnen en meningsfull sysselsättning där vi främjar en allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling, vilket stärker dem i sitt lärande. Vi har gemensamma samlingar där vi lär varandra och lär av varandra för att främja den sociala gemenskapen.

Vi vill inspirera utan att styra barnen. De erbjuds gemensamma fria lekar varierat med mer styrda lekar. Tillsammans lyfter vi varandras likheter och olikheter.

9 Lärmiljö

I begreppet lärmiljö innefattas lokaler, platser, gemenskaper och personer, metoder, redskap och tillbehör som stödjer barnens utveckling, lärande och kommunikation. Lärmiljöerna ska utvecklas så att de mål som fastställs för barnomsorgen kan uppnås och så att de stödjer barnens sunda självkänsla och utvecklingen av sociala färdigheter och förmågan att lära sig. Barnets tankar, idéer, egna erfarenheter, kunskaper, intresse, förslag och individuella behov ska beaktas, tas tillvara och synliggöras i lärmiljöerna. Barnet ska ha möjlighet att utforska världen med alla sina sinnen och med hela kroppen. Lärmiljöerna ska erbjuda barnet olika möjligheter till meningsfull sysselsättning, mångsidiga och fysiska aktiviteter, lekar och spel, men också till vila samt lugn och ro.

De vuxna i lärmiljön är viktiga för att ta tillvara möjligheter för lärande utifrån barnets intresse. Barnet får möjligheter att utforska, upptäcka och erfara världen omkring sig genom kompetent personal som kan urskilja, bekräfta och utmana barnets lärandeprocess. Personalens goda relation till barnet är också centralt för att skapa en bra lärmiljö.

Vi erbjuder varierande aktiviteter i omväxlande miljöer både inne och ute där vi försöker tillgodose barnens intressen. Miljön skall vara trygg, inspirerande och inbjudande för både lek och kreativitet. Vi har platser där man kan varva ner och ta det lugnt.

10 Omsorg, kost och vila

Barnomsorgen ska främja allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. Förutom den pedagogiska verksamheten är det därför också viktigt att se till barnets behov av tid för återhämtning och vila, trygga relationer, att stärka barnets möjligheter till att tillägna sig en positiv hållbar inställning till mat och goda matvanor.

10.1 Omsorg

Verksamheten i barnomsorgen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Omsorg innebär att tillgodose barnets fysiska grundbehov, men också den emotionella omsorgen om barnet. Vardagsrutiner som innefattar barnets grundbehov och andra dagligen återkommande situationer, till exempel måltider, att klä på och av sig, vila och att sköta sin hygien, är en viktig del av barnets dag. För den emotionella omsorgen och för barnets utveckling är samspelet mellan barn och personal viktigt. Ömsesidiga och respektfulla relationer och närhet utgör grunden för god omsorg. Barn mår bra av att knyta kontakter med andra människor och har ett behov av både trygga vuxna relationer och relationer med jämnåriga.

Vi vill skapa ömsesidiga och trygga relationer genom lekar, spel, samtal och pyssel som ger oss möjligheter att lära känna varandra bättre. Det är viktigt att man har fasta rutiner varje dag som ger trygghet till barnen och att sträva efter att hitta en god balans mellan aktivitet och vila.

Vi värnar om att ge barnen god omsorg, värme och en trygg famn.

I det dagliga arbetet stärker vi barnen till att bli självständiga individer genom att successivt ge dem eget ansvar.

10.2 Kost

Barn i barnomsorgen ska erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. Närproducerade råvaror används i så stor utsträckning som möjligt och matsvinn undviks. Hälsosamma och allsidiga huvudmål och mellanmål av hög kvalitet främjar barnens välbefinnande och hälsa. Maten ska erbjudas tillräckligt ofta under dagen. Maten som barnet behöver påverkas både av barnets individuella behov och längden på barnets närvaro under dagen i barnomsorgsverksamheten. De gemensamma måltiderna fungerar som en social och pedagogisk situation för barngruppen där barnen bland annat lär sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra.

Vi äter ett varierat mellanmål som serveras i skolans matsal och erbjuder frukt varje dag. Där vi pratar om bordsskick och hygien samt vilka regler vi förväntas följa i matsalen. Vi pratar om hur viktigt det är med mat och diskuterar hur det påverkar oss. Vi uppmuntrar barnen till att smaka på all mat och att tänka på hur mycket man tar åt sig. När vi sitter och äter så strävar vi efter att ge varandra matro, vi dukar undan efter oss och tackar sedan tillsammans för mellanmålet.

10.3 Vila

Barn har rätt till lek, vila och fritid. Balansen mellan aktiviteter och vila återhämtning är viktigt inom barnsomsorgens verksamhet. Det är också viktigt att tänka på att många barn, också lite äldre barn, kan bli trötta och uppleva en ökad stress under eftermiddagarna, vilket man behöver beakta då dagens planeras för balans mellan aktivitet och vila.

Barnen har möjlighet att ta en lugn stund under dagen när behovet finns genom att läsa, spela spel, leka stilla lekar, rita eller pyssla. Barnen har även möjlighet att själva ta en stunds vila i en lugn hörna.

11 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshemsverksamheten

I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll. Fritidshemmet ska skapa en sådan verksamhet där det finns goda förutsättningar för barnen att vara verksamma och själva skapa kontakt med kamrater, välja ut och konstruera aktiviteter och handlingar. Barn skaffar sig kunskap och färdigheter genom att själva vara aktiva på egen hand och tillsammans med andra.

Verksamheten inom fritidshemmet ska planeras utifrån grundläggande principer och arbetsområden. De presenteras nedan.

Fritidshemmets grundläggande principer innebär att verksamheten ska:

- främja barnets delaktighet i beslut som rör verksamheten
- främja jämställdhet och jämlikhet
- stöda barnet i utvecklingen av självständighet och att kunna ta vara på sig själv
- stöda barnets sociala, känslomässiga och etiska utveckling
- erbjuda barnet en mångsidig och stimulerande miljö
- ge barnet möjlighet till vila och återhämtning

Fritidshemsverksamhetens arbetsområden med verksamhetsmål är:

- Språk, kommunikation och sociala färdigheter
- Skapande, kreativitet och aktivitet
- Gemenskap samhälle och natur

Språk, kommunikation och sociala färdigheter

Vi arbetar med att utveckla olika förmågor, intressen och förutsättningar genom att läsa och spela spel. I den fria leken tränas språk, kommunikation och sociala färdigheter. Under dagen ges möjligheter till samtal och diskussioner kring aktuella händelser och även då konflikter uppstår.

Skapande, kreativitet och aktivitet

Vi arbetar med att utveckla olika förmågor, intressen och färdigheter hos barnen genom att låta dem skapa fritt och bjuda in till kreativa aktiviteter där personal instruerar barnen i skapandet.

Vi deltar i kommunens aktiviteter Starka Barn och After School där de får lära sig allsidig motorisk träning samt lyssna, ta instruktioner och samarbeta genom olika regelstyrda aktiviteter.

På fritidshemmet får de också utöva andra friare aktiviteter, då vi tillsammans upptäcker vår närmiljö. Vi lyssnar på barnens egna kreativa tankar och idéer och låter dem inspirera varandra.

Gemenskap, samhälle och natur

Vi arbetar med att utveckla olika förmågor, intressen och färdigheter hos barnen genom att låta dem samtala om traditioner i vår kultur och i andra kulturer. Vi låter alla vara med i gemenskapen och lyfter varandras olikheter. Vi samtalar kring aktuella händelser i samhället och vår omvärld samt vistas i skog och mark i vår närmiljö där vi kan utforska och lära oss olika saker.

12 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång

Varje barn inom barnomsorgen har enligt sitt behov rätt till stöd för sin utveckling och sitt lärande. Det allmänpedagogiska stödet är en del av barnomsorgens dagliga arbete och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling. Varje elev i grundskolan har rätt till handledning och stöd enligt behov för sitt lärande och sin skolgång. Barn som deltar i fritidshemmets verksamhet är läropliktiga och därför utreds det specialpedagogiska och mångprofessionella stödet inom ramen för grundskolans verksamhet. Då barnets stöd utreds och planeras inom ramen för grundskolans verksamhet behöver hänsyn tas till att det kan finnas behov av stödåtgärder också för barnet i fritidshemmets verksamhet. Det är dock viktigt att tänka på att barnets stödbehov kan märkas också enbart inom fritidshemsverksamheten och att personalen inom fritidshemmet också kan märka ett barns stödbehov och även initiera att det utreds.

Stödet behöver samordnas mellan grundskola och fritidshem för att stödet ska skapa en sammanhängande helhet under barnets dag och rutinerna för detta beskrivs i barnhälsoplanen. Det är daghems- eller skolföreståndaren eller rektor som ansvarar över att samordning sker.

Kommunikationen mellan fritidshemmet och vårdnadshavarna gällande barnet i behov av stöd sköter fritidshemsledaren. Vid skolstart förs en dialog mellan klasslärare och fritidshemspersonal för att diskutera enskilt barns behov av stöd. Ett gott samarbete och en daglig kontakt mellan skolan och fritidshemmet blir naturlig då vi har personal som arbetar i båda verksamheterna och som då också kan lyfta de olika behoven i de olika verksamheterna.

Om vi i fritidshemspersonalen upptäcker ett stödbehov på fritidshemmet lyfts frågan till respektive föreståndare och även vid en eventuell barnskyddsanmälan för vi först en diskussion med skolföreståndaren, som är huvudansvarig över verksamheten.

13 Samarbete med vårdnadshavare

Barnomsorgen ska främja olika former av samarbete för att gynna barnets utveckling, lärande och delaktighet. Barnomsorgens verksamhet bedrivs i nära samverkan med hemmet och barnomsorgen ska skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare som bär huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling. Vårdnadshavarens kännedom om det egna barnet ska, tillsammans med personalens yrkesmässiga kunskaper och erfarenheter, ligga till grund för en respektfylld dialog med fokus på barnets bästa. Barnomsorgen ansvarar över att skapa förutsättningar för samarbetet med vårdnadshavare bland annat genom en aktiv kontakt med hemmen. Familjers olika språkbakgrund behöver beaktas i kontakten så att kommunikationen kan ske smidigt. Olika behov av stöd i kommunikationen möts. Barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska också beaktas i planeringen av barnomsorgsverksamheten.

För att kunna uppfylla sin fostrande uppgift måste vårdnadshavarna få information om hur deras barns lärande och utveckling fortskrider. Vårdnadshavarna ska informeras om centrala frågor som gäller verksamheten, till exempel läroplan, arbetsplan och olika evenemang. Genom att kontinuerligt bli informerade om barnets utveckling, mående och lärande kan vårdnadshavarna bättre stöda sina barn. Särskilt viktigt är samarbetet med vårdnadshavarna vid övergångar; till barnomsorg, mellan barnomsorgsenheter, vid övergång till grundskola samt vid planering och genomförande av stöd för lärande och utveckling.

Samarbetet med vårdnadshavare förutsätter också vårdnadshavares engagemang i barnets tid i barnomsorgen genom exempelvis att ta del av information från enheten, delta i möten och i sin tur delge personalen viktig information, för att barnets tid i barnomsorgen blir så bra som möjligt.

Päikky används som plattform där vårdnadshavare kan skicka meddelanden och lägga in barnets tider. Vi träffar vårdnadshavarna då barnen blir hämtade från fritidshemmet och en återkoppling kan då ges åt vårdnadshavarna gällande deras barn.

Päikkys taggsystem främjar den dagliga kontakten och ett gott samarbete mellan vårdnadshavare och personal. Vi delar ut information muntligt, på papper samt elektroniskt i Päikky om verksamheten.

Fritidshemsledaren deltar på skolans föräldramöten och vid överföring/inskrivning av barnen till skolan.

14 Rutiner för övergångar och samarbete

En smidig övergång mellan verksamheter och aktiviteter främjar barnens känsla av trygghet och välbefinnande samt deras förutsättningar för tillväxt och för att lära sig. Det är viktigt att personalen lyssnar, är lyhörd, öppen och ärlig i kommunikationen med vårdnadshavarna för att skapa goda förutsättningar för trygga övergångar för barnet.

Fritidshemsledaren möter upp barnen vid skoldagens slut. Vi checkar in barnen på Päikky och har samling tillsammans inne eller ute där vi kan prata om dagen m.m.

En tät kontakt mellan skolan och fritidshemmet främjar övergången mellan enheterna.

Vid behov kan fritidshemmets personal delta i möten på skolan tillsammans med vårdnadshavare.

15 Arbetet med utvärdering av verksamheten

Ett bra kvalitetsarbete bygger på att barnomsorgen planerar, följer upp och utvärderar sitt eget arbete, tar tillvara resultaten och omsätter dem i olika åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är kommunens ansvar att se till att enheten har förutsättningar att göra detta. Genom utvärdering kan enheten fånga upp vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra. Det är viktigt att alla parter, barnen, vårdnadshavarna, ledningen och personalen, utvärderar verksamheten.

Inom barnomsorgen bör man kontinuerligt utvärdera hur läroplanen har förverkligats i verksamheten. Utvärderingen kan fokusera på bland annat personalens kommunikation med barnen, stämningen i gruppen, pedagogiska arbetssätt, verksamhetens innehåll, samarbetet med hemmen, barnhälsan, personalresurserna, utrymmena eller lärmiljöerna. I ett daghem ansvarar daghemsföreståndaren för att möjliggöra och följa upp utvärderingen medan det i ett fritidshem ansvaras över av rektor eller daghemsföreståndare. Resultaten av utvärderingen ska fungera som ett instrument för verksamhetens interna utveckling och vid behov leda till justeringar av verksamhetsidé och arbetsrutiner. Uppföljningen och utvärderingen syftar alltså till att synliggöra resultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte bara fråga om att kontrollera hur ansvaret fullföljts utan en fråga om hur arbetet ska fortsätta och utvecklas.

Vid vårterminens start får vårdnadshavare och barn en enkät där de kan utvärdera de stora delarna i verksamheten så som barnets trivsel, måltider, aktiviteter, information/kommunikation, lokaler och miljöer.

Enkäten sammanställs och resultaten följs upp med respektive skolföreståndare. Enkäten ligger till grund för förändringar, förbättringar och saker som man vill hålla kvar.

I samråd med skolföreståndaren görs en plan upp där förbättrings- och ändringsförslag framgår för att utveckla verksamheten utifrån resultaten.

16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning

Landskapslag om barnomsorg och grundskola slår fast att verksamheten inom barnomsorgen är ickekonfessionell och barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska beaktas och respekteras i planeringen av verksamheten. Vidare styrs verksamheten också av bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i Finlands grundlag (FFS 731/1999. Landskapsregeringen har tagit fram anvisningar (ÅLR 2021/3409) gällande högtider och religiösa evenemang i den allmänna verksamheten inom barnomsorg och grundskola vars syfte är trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas inom barnomsorgen och grundskolan, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Kommunen kan besluta om religiösa evenemang ska ingå i barnomsorgens och grundskolans verksamhet eller om det inte ska göra det. Religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster och religiösa morgonsamlingar) är religionsutövning. Om kommunen väljer att religiösa evenemang ska ingå i verksamheterna ska de beskrivas i arbetsplanen. Vid religiösa evenemang och förrättningar ska man ordna alternativ och meningsfull sysselsättning. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I barnomsorgen ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemang och förrättningar som innehåller religiösa inslag. Religiösa evenemang och förrättningar ska ordnas separat från den övriga verksamheten. Enheten ska se till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken, till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom enheten ska man i det praktiska genomförandet försäkra sig om att likabehandlingen av barnen inte äventyras och att inga barn stämplas. Daghemmet ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.

Inga religiösa evenemang ordnas.